

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครู
ปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ผู้ศึกษา นายอดิพันธ์ แสงหิรัญ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรณ เอี่ยมสุภามิต **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา
ของครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และ (2) เปรียบเทียบ
สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาระหว่างครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา กับครูที่ไม่มีวุฒิ
ทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
เขต 3

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูปฐมวัย จำนวน 157 คน ซึ่งทำการสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมที่ครูปฐมวัยที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางการปฐมวัย ทุก
คนได้จัดให้แก่เด็ก คือ ด้านพัฒนาการทางร่างกาย ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย การให้
รับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย ด้านการส่งเสริมการแสดงออก ได้แก่ การ
อดทนรอคอย การยอมรับผิดและการให้อภัย และด้านประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การ
เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ และการให้เด็กเล่นตามมุมอย่างเสรี ส่วนการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ให้หลากหลายเพื่อสนองความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน ได้แก่ การ
เล่านิทาน การสาธิต การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี
เป็นกิจกรรมซึ่งครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาได้จัดให้กับเด็ก ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิ ไม่ได้จัดให้กับ
เด็ก 2) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาในภาพรวม ครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางการ
ปฐมวัยศึกษาได้จัดกิจกรรมด้านพัฒนาการทางร่างกาย การส่งเสริมการแสดงออก และ
ประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก โดยคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติของครูที่มีวุฒิ
เท่ากับ 4.22 และคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติของครูที่ไม่มีวุฒิ เท่ากับ 3.59

คำสำคัญ สภาพการจัดกิจกรรม ปฐมวัยศึกษา โรงเรียนเอกชน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรพรรณ เอี่ยมสุภชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ
แก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้การค้นคว้าอิสระสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผลโยธิน รองศาสตราจารย์ อุษาวดี
จันทร์สนธิ รองศาสตราจารย์ อารมณ สุวรรณपाल รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรताल
รองศาสตราจารย์ ดร.กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล รองศาสตราจารย์ นवलเสนห์ วงศ์เชิดธรรม
ตลอดจนอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ ครอบครัวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความกรุณากรอกข้อมูลใน
แบบสอบถาม และ นางสาวเตือนใจ อินเที่ยง ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาที่กรุณาให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

อดิพันธ์ แสงหิรัญ

ตุลาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย	2
สมมุติฐานการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	4
การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา.....	6
การจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยศึกษา.....	7
บทบาทครูปฐมวัย.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	16
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	16
การเก็บรวมข้อมูล	17
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	19
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	19
ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา.....	22
ตอนที่ 3 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
สรุปผลการวิจัย	37
อภิปรายผล	40
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	51
แบบสอบถาม	52
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามข้อมูลทั่วไป	19
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามการพัฒนาเด็กปฐมวัย	22
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก	23
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย.....	24
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย	25
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการดำเนินกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย.....	26
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมของเด็กปฐมวัย.....	27
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการประเมินพัฒนาการจัดปฐมวัย.....	28
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของสภาพการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาในภาพรวม	29
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของสภาพการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน	30
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของสภาพการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาด้านการจัดสภาพแวดล้อม	33
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของสภาพการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาด้านการประเมินพัฒนาการ.....	34
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของสภาพการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาด้านการปฏิสัมพันธ์	35

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี เป็นพื้นฐานสำคัญในการให้การศึกษา เลี้ยงดู เน้นการพัฒนาความพร้อมทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ เต็มโตเป็นผู้ใหญ่มีคุณภาพ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ตามความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กรมวิชาการ 2546: 3)

จากปรัชญาการศึกษาปฐมวัยดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้มีความสามารถนำทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ทันต่อความก้าวหน้าในวิชาการ เป็นผู้ให้ความรู้เข้าใจธรรมชาติของเด็ก สามารถพัฒนาตามวัยของเด็กให้สมบูรณ์จัดกิจกรรมต่างๆ ได้เหมาะสม ประเมินความพร้อมด้านต่าง ๆ ของเด็กได้เป็นอย่างดี

ซึ่งในปัจจุบันการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ผ่านมายังไม่บรรลุผล เนื่องจากครูปฐมวัยส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาปฐมวัย ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้สื่อประกอบการสอนไม่ต่อเนื่อง และไม่ตรงกับแผนการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย (สุภมาส แก้วมณีชัย 2545: 2) การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยประสบปัญหาเกี่ยวกับครู เริ่มต้นจากการผลิตครู ขาดการวางแผน ครูทำงานไม่มีคุณภาพ ไม่มีควมศรัทธา ขาดอุดมการณ์ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการสอนอย่างแท้จริง (นวลนภา บรรลือทรัพย์ 2544: 3)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการศึกษาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาระหว่างครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษากับครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา

3. ขอบเขตการวิจัย

- 3.1 ประชากรที่ศึกษาคือ ครูปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 157 คน
- 3.2 ตัวแปรที่จะศึกษา
 - 3.2.1 ตัวแปรต้น คือ ครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา
 - 3.2.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

4. นิยามศัพท์

- 4.1 ครูปฐมวัย หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนระดับชั้นอนุบาล 1 และชั้นอนุบาล 2 ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
- 4.2 ครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา หมายถึง ครูที่ได้รับการศึกษาด้านการปฐมวัยศึกษา หรือด้านอนุบาลศึกษา มีวุฒิเทียบเท่าระดับอนุปริญญา หรือปริญญาตรี
- 4.3 ครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านการปฐมวัยศึกษา หรือด้านอนุบาลศึกษา
- 4.4 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย หมายถึง ข้อมูลที่ครูปฐมวัยดำเนินการพัฒนาให้แก่เด็กปฐมวัย ประกอบด้วยการพัฒนาเด็กด้านร่างกาย การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย

แสดงออก การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย วิธีการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย กิจกรรมของเด็กปฐมวัย และวิธีการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

4.5 สภาพการจัดกิจกรรมปฐมวัยศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ใน 4 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมประจำวัน การจัดสภาพแวดล้อม การประเมินพัฒนาการ และด้านการปฏิสัมพันธ์

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทราบข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

5.2 เป็นแนวทางให้ครูปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาได้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546

5.3 เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษาได้ส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
2. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา
3. การจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยศึกษา
4. บทบาทของครูปฐมวัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กที่ต่อเนื่องตลอดมา ตั้งแต่ปฏิสนธิจนเข้าสู่วัย 3 - 6 ขวบ ซึ่งพัฒนาการทุกด้านดำเนินไปพร้อมกันอย่างรวดเร็วสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน อันเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะและการเรียนรู้ตามลักษณะการพัฒนาร่างกาย ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้าน อารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ดังที่ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2537:23-74) กล่าวไว้ดังนี้

1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของร่างกายในการเคลื่อนไหวโดยใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งเป็นการควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ความสามารถในการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า สุขนิสัย อนามัย และการระวังรักษาความปลอดภัย ควรส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก ส่งเสริมสุขนิสัยอนามัย เช่น การมีโภชนาการที่ดี การสร้างภูมิคุ้มกันโรค การให้เด็กได้พักผ่อนนอนหลับ และการได้ออกกำลังกาย ฯลฯ

1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะความรู้สึกนึกคิด การรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น และความผิดชอบชั่วดี ซึ่งเด็กแต่ละคนมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของอารมณ์ เช่น ความโกรธ ความกลัว ควรส่งเสริมให้เด็กได้ความรัก ความอบอุ่น ยกย่องชมเชย เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ มีสุขภาพจิตดี มีความสุข

มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ พร้อมกับ ส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมตามความเหมาะสมตามวัย 35

1.3 พัฒนาการด้านสังคม เป็นเรื่องของความสามารถด้านพฤติกรรมตามแบบแผนที่สังคมยอมรับ และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับกาลเทศะ ได้แก่ การช่วยเหลือตนเอง มารยาททางสังคม การปฏิสัมพันธ์ การปรับตัว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น การเลี้ยงดูของครอบครัว พ่อ แม่ เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ สำหรับครูเป็นผู้ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะนิสัย พฤติกรรมการเล่น และพฤติกรรม ทางสังคม ดังนั้นควรส่งเสริมด้วยการจัดกิจกรรมให้เด็กได้พัฒนาตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น มีพฤติกรรมทางสังคมยอมรับ ปฏิบัติการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมไทย

1.4 การพัฒนาสติปัญญา เป็นกลไกของการเรียนรู้ของเด็กที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอันเนื่องมาจาก ระดับสติปัญญา เพศ ภาวะโภชนาการ อบรมเลี้ยงดู และสถานภาพของครอบครัว ได้แก่ การแสดงออก การจำ การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การใช้เหตุผล การรู้จักใช้ภาษาจากการที่ได้สัมผัส การจากคั่นคว้า ทดลอง จาก กิจกรรมการเล่นจนเกิดการเรียนรู้ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ควรส่งเสริมโดยการจัด กิจกรรมให้เด็กได้รู้จักสังเกตสิ่งรอบตัวเอง การใช้เหตุผล การสนทนา การสื่อสาร การเล่นในร่มและกลางแจ้ง

จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2537:8) กล่าวถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัยว่า ควรวางพื้นฐาน ให้เด็กได้พัฒนาไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อมกับพัฒนาการเพราะว่าพัฒนาการในแต่ละด้านมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนต่อกัน นอกจากนั้น พัชรี ผลโยธิน (2533:267) กล่าวว่า ครูต้องเข้าใจธรรมชาติ พัฒนาการ ความสนใจ ความต้องการ รวมทั้งความแตกต่างของเด็กแต่ละคนเพื่อที่จะจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ เวลา และให้โอกาสเด็กได้พัฒนา ที่สำคัญ ครูปฐมวัยควรเป็นผู้ส่งเสริมมากกว่าขัดขวางไม่ให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถ ในช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวิกฤติของชีวิต ซึ่ง ทิศนา แคมมณี (2535 :89) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกิดขึ้นได้ทั่วไปมิใช่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ซึ่งเด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยจึงต้องเน้นให้เด็กมีประสบการณ์อย่าง กว้างขวางและมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งรอบตัวให้มาก

การส่งเสริมพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสม จะมีผลดีต่อการเรียนรู้ และการเรียน ของเด็กปฐมวัยในระดับต่อไป แต่ถ้าเด็กได้รับประสบการณ์ที่เร่งด้วยเนื้อหาวิชาการ ผลกระทบ จะทำให้เด็กขาดโอกาสพัฒนาตนเอง เกิดความเครียด เบื่อการเรียน ดังนั้น ครูปฐมวัยจึงจำเป็นต้องศึกษาธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ เพื่อจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กแต่ละคน

พัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ดำเนินไปตามขั้นตอนของลักษณะพัฒนาการในแต่ละด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา หากเด็กปฐมวัยที่ขาดโอกาสในการพัฒนาจะมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ได้ ดังนั้นการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้เด็กอย่างสอดคล้องตามวัย ธรรมชาติการเรียนรู้ ความแตกต่างของเด็กแต่ละคน จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการไปพร้อมกันทุกด้าน

2. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษาในประเทศ มีหน่วยงาน และบุคคล ที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐและเอกชน โดยจัดในรูปแบบของชั้นเรียนอนุบาล และรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับภาครัฐ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน ทบวงมหาวิทยาลัย ตำรวจตระเวนชายแดน กรมการศาสนา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผิดชอบจัดการศึกษาระดับนี้ในรูปแบบโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่รับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี จัดเป็น 3 ระดับ คือหลักสูตร 1 ปี เข้าเรียนชั้นเด็กเล็ก หลักสูตร 2 ปี รับเด็กอายุ 4 ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ใช้เวลาเรียน 2 ปี และหลักสูตร 3 ปี ใช้เวลาเรียน 3 ปี โดยมี นโยบายการจัดการศึกษา ดังนี้

2.1 นโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายสนับสนุนให้โรงเรียนประถมศึกษาจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นไปตามพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และ การจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมคุณลักษณะที่ดี มีความพร้อมที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษา โดยให้เด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับเตรียมความพร้อมในชั้นอนุบาลศึกษา และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 ผ่านการเตรียมความพร้อมในชั้นอนุบาลศึกษา สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถพัฒนาอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนครูปฐมวัยและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับนี้ได้พัฒนาตนเองให้สามารถจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 : 26-42)

2.2 การดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศึกษา ได้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาโดยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งการศึกษาระดับนี้ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มุ่งการอ่านออกออกเขียนได้แต่จะคำนึงถึงศักยภาพของเด็กเป็นสำคัญ โดยโรงเรียนจะยึดการจัดตามแนวและแผนการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลัก

และมีกิจกรรมที่เอื้อต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยจัดครูปฐมวัยเข้าสอนตามวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา หรือได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาตามหลักสูตรที่สำนักงานเลขาธิการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และได้มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมของครูปฐมวัย

3. การจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยศึกษา

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้ (กรมวิชาการ 2546: 41)

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ใช้เวลาประมาณ 40 – 60 นาที

3.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2 กิจกรรมประจำวัน เลือกกิจกรรมที่นำมาจัดในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ 2546: 41 – 42)

3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส

เล่นเกม ต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

8

3.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อน นอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของ เข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

3.2.5 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ค้นหา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาสถานประกอบการอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสม กับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็น กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

3.2.6 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษา ให้มีความหลากหลาย ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และ บุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรม ทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการให้ประดิษฐ์ สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมุติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

3.3 การประเมินพัฒนาการ การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นการ ประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็น

ได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรวัดหลัก ดังนี้
(กรมวิชาการ 2546: 43)

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็น

หลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่ง
ข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้แก่ การ
สังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่
เก็บอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่าการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรมระดับ
ปฐมวัยศึกษา เพราะทำให้ครูทราบว่าคุณภาพพัฒนาการแต่ละด้านเป็นอย่างไร ทั้งนี้ครูเป็นผู้เลือก
ตัดสินใจว่าจะใช้วิธีใดจึงจะเหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็ก เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุง
แก้ไขต่อไป

4. บทบาทของครูปฐมวัย

ครูปฐมวัยจะต้องมีความรักเด็ก ปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความรักอย่างแท้จริง มี
บุคลิกภาพดี แต่งกายดี พุดจาสุภาพเรียบร้อยชัดเจนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กได้
ยิ้มแย้ม แจ่มใส อารมณ์ดี ใจเย็น ไม่ตกใจหรือตื่นเต้นง่ายเกินไป มีระเบียบ สะอาด รู้จัก
ประหยัด อดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติต่อเด็กนั้น
ต้องเข้าใจธรรมชาติ และความต้องการของเด็ก พร้อมทั้งส่งเสริมพัฒนาการ มีอารมณ์ร่วมกับ
เด็กโดยการรับฟังและพิจารณาอย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรมชาติ มีสุขภาพกาย และ
สุขภาพจิตดี นอกจากนี้ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิตร (2537:122) ได้กล่าว คุณลักษณะเด่น
ของครูปฐมวัยที่เหมาะสมในการคัดเลือกเข้าสอนระดับปฐมวัยศึกษานั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความ
ประพฤติทั้งกายใจงาม มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูเป็นผู้มีความกระตือรือร้นต่อข่าวสารปฐมวัย
และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กได้อย่างเหมาะสมและสำหรับคุณลักษณะ
ของครูปฐมวัยทั่วไป คือ ลักษณะท่าทางที่เอื้อต่อการพัฒนาการเด็ก มีความรักเมตตาเด็ก มี

ปฏิสัมพันธ์ต่อเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงทุกคน พร้อมกับรู้จักปรับปรุงตนเองให้มีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กปฐมวัย มีความรักและเจตคติที่ดีในอาชีพโดยการพัฒนาตนเองที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้

10

บทบาทหน้าที่ ครูปฐมวัยเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย โดยให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข ประทับใจ สนุกสนาน และปลอดภัย เมื่อเด็กมาโรงเรียน สิ่งที่ครูปฐมวัยควรคำนึงถึงคือบทบาทหน้าที่ของตนเองที่จะปฏิบัติต่อเด็กดังที่

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2533:31-337) กล่าวว่า ครูปฐมวัยควรมีบทบาทหน้าที่ในการจัดเตรียมบรรยากาศที่ดี จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ สำหรับราศี ทองสวัสดิ์ (2533:67-68) ได้กล่าวว่า ครูควรต้องมีความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กโดยประเมินจากผลงาน และพฤติกรรมเพื่อหาแนวทางแก้ไขเด็กที่มีปัญหา ส่วน พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญสวัสดิ์ (2537:240) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่ออุปกรณ์ และรู้จักพัฒนาตนเอง เพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

บทบาทหน้าที่ของครูปฐมวัยที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติอย่างมีความสุข เอื้อต่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้านนั้น ควรจะประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ทางวิชาการ การจัดสภาพแวดล้อม และการปฏิสัมพันธ์ (พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญสวัสดิ์ 2537:236-249)

1. บทบาททางวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ครูปฐมวัยสามารถจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกับพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งครูปฐมวัยควรได้ศึกษาหาแนวและแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษาเพื่อจัดกิจกรรม เตรียมสื่ออุปกรณ์ และประเมินพัฒนาการ

1.1 บทบาทการจัดกิจกรรม ครูปฐมวัยจำเป็นต้องศึกษาพัฒนาตนเองในด้านการจัดกิจกรรม ให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการส่งเสริมให้เจริญเติบโตตามวัย มีสุขภาพจิตที่ดี พัฒนาลักษณะนิสัย และมีสติปัญญาที่รู้จักแก้ปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537:3-4) สำหรับ พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และ พูนสุข บุญสวัสดิ์ (2537:247-249) ได้กล่าวว่า ควรต้องจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ พัฒนาการจัดกิจกรรมให้ทันสมัยสอดคล้องกับวัย และพัฒนาการ พร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่ง จันตรี คุปตะวาทีน (2533:428-433) ได้เสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติจากประสบการณ์ โดยการเล่นที่อิสระ เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบทบาทสมมติ เล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นไม้บล็อก และทำงานศิลปะศึกษา

1.2 บทบาทในการเตรียมสื่ออุปกรณ์ มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา เพราะสื่ออุปกรณ์เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ และช่วยทุ่นแรงครูในการจัดกิจกรรม

ให้ดำเนินไปด้วยดี สามารถช่วยพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้กับเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยต้องมีความรู้เรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ ดังที่ บุญชู สนั่นเสียง (2533:496) กล่าวว่า สื่ออุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องมีคุณภาพดี แข็งแรง ทนทาน สวยงาม เหมาะสมกับวัย ใช้ประโยชน์ได้หลายครั้ง

11

พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ (2537:248) กล่าวว่า ครูปฐมวัย ควรจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ กับจำนวนเด็กที่เล่นเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล และวัฒนา บุญญฤทธิ์ (2537:271-275) ได้กล่าวว่า สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ควรได้รับการดูแลบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ โดยการจัดทำทะเบียนสื่อ จัดเก็บเป็นหมวดหมู่

1.3 บทบาทการประเมิน การประเมินเป็นการศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยต้องศึกษาพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรม การประเมินสามารถทำได้โดยการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจผลงาน (พรราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญยสวัสดิ์ 2531:244-246) บุญเยี่ยม จิตรดอน (2533:233) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมจะสำเร็จสมบูรณ์มิใช่อยู่ว่าผลการประเมินเด็กเพียงอย่างเดียว ครูปฐมวัยจะต้องประเมินผลการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ประเมินผลการผลิต และใช้สื่ออุปกรณ์ เพื่อเตรียมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ของเด็ก และจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ

กล่าวได้ว่าบทบาททางวิชาการของครูปฐมวัยนั้น ควรมีความรู้ด้านการจัดกิจกรรม ระดับปฐมวัยศึกษา จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ พร้อมทั้งประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยและประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงแก้ไข การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2. บทบาททางการจัดสภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ครูปฐมวัย สามารถจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้ประสบผลสำเร็จซึ่งเด็กจะมีความเพลิดเพลินเมื่อมาโรงเรียน

3. บทบาทการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กปฐมวัย เป็นพฤติกรรมที่ครูปฐมวัยแสดงต่อเด็กปฐมวัยในลักษณะต่างๆ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างราบรื่นซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อครูและโรงเรียน มีความสนใจในกิจกรรมโดยการดูแลของครูอย่างทั่วถึง ทุกคน ซึ่งประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2537:127-146) กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์มีทั้งทางบวกและทางลบ การปฏิสัมพันธ์ในทางบวก ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ซึ่งครูควรได้พูดคุย ชมเชย แนะนำ ยิ้ม พยักหน้ารับ มองเด็กด้วยสายตาเอ็นดู และตัว โอบกอด นั่งใกล้ชิด โดยย่อตัวลงมาในระดับเดียวกับเด็ก รับฟังความคิดเห็นของเด็กด้วยความตั้งใจ ส่งเสริมการทำกิจวัตรประจำวัน และจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้สนุกสนาน ส่วนการปฏิสัมพันธ์ในทางลบมีผลทำให้เกิดบรรยากาศตึงเครียด เด็กมีเจตคติไม่ดี ไม่อยากมาโรงเรียน เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง

ได้แก่ การลงโทษทางกาย เช่น การตี การลงโทษทางจิตใจ เช่น พุดกระหนาบเปรียบเทียบกับเด็ก ที่ดีกว่า แสดงสีหน้าบึ้งตึง จ้องหน้า เป็นต้น

12

สรุปได้ว่าในการเตรียมบุคลากรระดับปฐมวัยศึกษานั้น สิ่งแรกผู้บริหารควรคำนึงถึงคือ ความสมัครใจ พอใจของครูปฐมวัยที่จะสอนในระดับปฐมวัยศึกษา ต้องมีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา หรืออนุบาลศึกษา แต่ถ้าไม่มีวุฒิดังกล่าวต้องผ่านการอบรมด้านการปฐมวัยศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด และสนับสนุนให้ครูปฐมวัยได้พัฒนาตนเอง สำหรับในเรื่องสื่ออุปกรณ์ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรเงิน จัดซื้อสื่ออุปกรณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยเสมอ หรือสนับสนุนให้ครูผลิตเองและบริการให้ครูได้รับความสะดวกต่อการใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

บทบาทการส่งเสริมการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ความสะดวกในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามแนวการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกเพื่อให้การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษามีประสิทธิภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533:10-30) เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูปฐมวัยจัดกิจกรรมตามแนวและแผนการจัดประสบการณ์พร้อมกับประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีมุมประสบการณ์ต่างๆ พร้อมเครื่องเล่นที่เหมาะสมกับวัย และเพียงพอ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เด็กปฐมวัยและครูปฐมวัย เช่น ชั้นวางของ โต๊ะเก้าอี้ ป้ายนิเทศ จัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน ให้มีความปลอดภัย พร้อมมีเครื่องเล่น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยในประเทศมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย ไว้ดังนี้

วันดี วุฒิโชค (2522:72-73) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอนุบาล ในทัศนะของครูใหญ่ ครู และผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับครูอนุบาล คือ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ใช้คำพูดที่เหมาะสม สนทนสนมเป็นกันเองกับเด็ก รักและเมตตา ให้ความอบอุ่นกับเด็กทุกคนไม่ขู่บังคับ ชี้แจงเหตุผลให้เด็กเข้าใจรู้จักปรับปรุงตนเองให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

วาสิ ประสงค์ (2523:บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาลของโรงเรียน 3 สังกัด คือ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนของสมาคม และมูลนิธิในกรุงเทพมหานคร จำนวน 44 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กที่โรงเรียนจัด

ตรงกัน คือ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การเล่นบทบาทสมมติ การปั้น วาดรูประบายสี ร้องเพลงฟัง เพลง และจังหวะต่างๆ การเล่านิทาน การอ่านเขียนตัวอักษร และการรักษาสุขภาพ อนามัยของตนเอง

สำหรับปัญหาการจัดกิจกรรม คือ ผู้ปกครองต้องการให้เด็กทำทุกกิจกรรม (ยกเว้น กิจกรรมการเล่นทราย) ต้องการให้ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ด้านการคูณและหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

13

ต้องการให้มีอาคารสถานที่สะอาดสวยงาม ปลอดภัย มีห้องเป็นสัดส่วน และพบปัญหาขาดครู มีวุฒิและประสบการณ์ด้านปฐมวัยศึกษา

ชุตินา ลวสุตานนท์ (2525:66-67) ศึกษาเรื่อง สมรรถภาพของครูอนุบาล พบว่า สมรรถภาพด้านการจัดกิจกรรมที่ครูขาดมากที่สุด คือ การเลือกเตรียมประสบการณ์และกิจกรรม เทคนิคจัดกิจกรรมที่เป็นไปตามขั้นตอน การใช้วัสดุสื่ออุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง ตามสถานการณ์ การเล่านิทานและเรื่องราวต่างๆ โดยใช้หุ่นประกอบการสาธิต การเลียนแบบ การจัดกลุ่มและการใช้เครื่องมือในการจัดกิจกรรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530:86-87) ได้ทำรายงานเรื่องการวิเคราะห์ แนวทางการจัดการศึกษาระดับอนุบาลโดยศึกษาการจัดการศึกษาระดับอนุบาลตลอดจนปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า ด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ทราบนโยบายในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนต่างมุ่งจัดการศึกษา เพื่อสนองตอบ ความต้องการของผู้ปกครองเด็ก ซึ่งไม่ครอบคลุมพัฒนาการเด็ก ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมที่ไม่มุ่งเน้นวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาเรื่องวิธีสอนระดับปฐมวัยศึกษา การวัดและประเมินพัฒนาการ และการควบคุมชั้นเรียน นอกจากนี้ได้แนะนำให้มีการฝึกอบรมบุคลากรครูให้มีมาตรฐานในการ จัดกิจกรรม การประเมินการบริหาร และพัฒนาการเรียนการสอนระดับปฐมวัยศึกษา

บังอร ภูมชาติ (2530:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ไม่เคยศึกษาทางด้านปฐมวัยศึกษาและมีประสบการณ์ในด้านปฐมวัยศึกษา 1-2 ปี ด้านการพัฒนา ของครูปฐมวัย พบว่ามีการให้ศึกษาจากเอกสาร ส่งเข้าอบรมระยะสั้น ด้านการจัดสภาพแวดล้อม จะพบห้องเรียนอยู่ชั้นล่างสุดของอาคาร เครื่องเล่นไม่เพียงพอ

โสภิตอนงค์ บุญช่วย (2531:152-156) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน มีเครื่องเล่นสนามเพียงพอกับจำนวนนักเรียน อาคารเรียนสะอาดสวยงาม แต่ขนาดของห้องเรียนค่อนข้างแคบ เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมาก ทำให้มีปัญหาการจัดกิจกรรมสำหรับ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนตลอดจน วัสดุครุภัณฑ์ ภายในห้องเรียนจัดได้ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โรงเรียนได้นำนโยบายมาปฏิบัติจริงและบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง ครูจัดทำแผนการสอน บันทึกกิจกรรมประจำวันส่งผู้บริหารล่วงหน้า 1 สัปดาห์ วิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ การเล่านิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ และการเล่นเกม สำหรับสื่อที่ครูใช้ในการสอนมีจำนวนมาก เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเป็นสื่อที่ครูผลิตขึ้นเอง ปัญหาที่พบคือ ไม่ครอบคลุมพัฒนาการเด็ก และเด็กไม่มีเวลาเล่น

14

3. ด้านการวัดประเมินผล วิธีที่ครูใช้มากที่สุด คือ การตรวจผลงาน หรือแบบฝึกหัด ครูจัดประเมินผลปลายภาคเรียน และเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ปัญหาที่ครูพบ คือ ครูไม่มีเวลาและไม่มีเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

4. ด้านการนิเทศ ครูรับการนิเทศการสอนจากผู้บริหาร และครูวิชาการ ในเรื่องการแก้ปัญหาพฤติกรรมเด็ก และเทคนิคการสอน

รพีพรรณ สายทอง (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาระดับน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพปฏิบัติและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านการปฏิสัมพันธ์ โดยภาพรวมความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ของผู้บริหาร พบว่า การปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมประจำวัน การเตรียมบุคลากร การส่งเสริมการจัดกิจกรรม และการนิเทศ ติดตาม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติปานกลางมีปัญหาน้อย ปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา พบว่าขาดครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ขาดสื่อ อุปกรณ์ ขาดเครื่องเล่นสนาม จำนวนเด็กมากเกินไป ผู้ปกครองไม่เข้าใจการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย ผู้บริหารขาดความรู้ด้านการนิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา และครูระดับประถมศึกษาไม่เข้าใจการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่มีผู้วิจัย ได้ค้นคว้าและนำเสนอเป็นภาพรวมของสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ของครูปฐมวัยที่ครอบคลุมในเรื่อง การจัดกิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อม การประเมินพัฒนาการ และการปฏิสัมพันธ์

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาร์สัน (Carlson, 1984 :103) สืบค้นเกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียนอนุบาลในชุมชนเนบราสกา (Nabraska) ผลวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ใช้วุฒิด้านอื่นมาสอนชั้นอนุบาล และครูจัดการเรียน

การสอนเน้นด้านวิชาการ ส่วน ฟรีดแมน (Freedman, 1985 :174) ได้สำรวจหลักสูตรในโรงเรียนอนุบาลซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาลเขตซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมการสอนที่ควรนำมาใช้ ผลการวิจัยพบว่า การสอนแต่ละวิชาใช้เวลา 20 นาทีต่อกิจกรรม เป้าหมายในการจัด คือ ต้องการ ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างเต็มที่ ทั้งด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และสติปัญญา และให้

15

ข้อเสนอแนะว่าการจัดหลักสูตรในโรงเรียนอนุบาล ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก

เบคเลย์ (Beekley, 1986 :108) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนที่จัดกิจกรรมประจำวันระหว่างการจัดแบบครึ่งวัน แบบเต็มวันบางวัน และแบบเต็มวันทุกวันให้กับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาวิจัยที่สำคัญคือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาเด็ก

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรม ระดับปฐมวัยศึกษา ของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ครูที่ทำหน้าที่สอน ในระดับปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือครูที่ทำหน้าที่สอนในระดับปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 13 โรงเรียน เป็นครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา จำนวน 74 คน และเป็นครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา จำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้น 157 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในระดับอนุบาล 1-3 ปีการศึกษา 2546

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามครูปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่งานสอนระดับปฐมวัย

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ของครูปฐมวัย

คำถามครอบคลุมหลักการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านการส่งเสริมการแสดงออกของเด็กปฐมวัย ด้านการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย ด้านการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย ด้านดำเนินการ

จัดกิจกรรมระดับปฐมวัย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมของเด็กปฐมวัย ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรม ระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า ชนิด 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ และด้านการปฏิสัมพันธ์

2.2 การสร้างเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดย ได้ศึกษาค้นคว้า แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยเพื่อนำ ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
- 2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยนำเอาแบบสอบถามของรพีพรรณ สายทอง มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับเรื่องที่จะศึกษา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมตามลักษณะ โครงสร้างของการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ในแบบสอบถามครูปฐมวัยศึกษา ให้ครอบคลุมเนื้อหา การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง ตามเนื้อหา พิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำผลการพิจารณาสรุปปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การเก็บรวมข้อมูล

การเก็บรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขอนหนังสือแนะนำตัว จากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ขอนหนังสือแนะนำตัว ถึงเจ้าของโรงเรียนเอกชน หรือผู้มีอำนาจให้ครูปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลศึกษาทั้ง 13 โรงเรียน ได้ตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย เพื่อเก็บข้อมูล
- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปส่งที่โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต3 ทั้ง 13 โรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้จัดส่งแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อแล้วคืนทางไปรษณีย์ ภายใน 2 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

- 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละแต่ละรายการ
- 2) ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละแต่ละรายการ
- 3) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

ใช้การแปลผลร้อยละของข้อมูล ตอนที่ 1 - 4 โดยจำแนกค่าร้อยละเป็นเกณฑ์ประมาณ ค่า 5 ระดับ คือ

80 – 100	เท่ากับ	5	หมายความว่า	มากที่สุด
60 – 79	เท่ากับ	4	หมายความว่า	มาก
40 – 59	เท่ากับ	3	หมายความว่า	ปานกลาง
20 – 49	เท่ากับ	2	หมายความว่า	น้อย
0 – 20	เท่ากับ	1	หมายความว่า	น้อยมาก

การแปลค่าสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย ใช้เกณฑ์ ประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับการปฏิบัติ

4.51 – 5.00	หมายความว่า	ปฏิบัติมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า	ปฏิบัติมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า	ปฏิบัติปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อย
1.00 – 1.50	หมายความว่า	ปฏิบัติน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา
- ตอนที่ 3 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน การมีพี่เลี้ยงในห้องเรียน ความพึงพอใจต่อการสอน ในระดับปฐมวัย แนวทางจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางจัดกิจกรรมประจำวัน การจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ และการได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร แสดงดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	18	11.5
1.2 หญิง	139	88.5
รวม	157	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 31 ปี	42	26.8
2.2 31 – 40 ปี	87	55.4
2.3 41 – 50 ปี	15	9.6
2.4 51 ปี ขึ้นไป	13	8.2
รวม	157	100.0
3. วุฒิทางการศึกษา		
3.1 มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา	74	47.1
3.2 ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา	83	52.9
รวม	157	100.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ในการสอน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	60	38.2
4.2 6 – 10 ปี	77	49.0
4.3 11 ปี ขึ้นไป	20	12.8
รวม	157	100.0
5. การมีไฟเลี้ยงในห้องเรียน		
5.1 ไม่มี	31	19.7
5.2 มี	126	80.3
รวม	157	100.0
6. ความพึงพอใจต่อการสอนในระดับปฐมวัย		
6.1 พอใจ	148	94.3
6.2 ไม่พอใจ	9	5.7
รวม	157	100.0
7. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแผนการจัดประสบการณ์		
7.1 ไม่มี	4	2.5
7.2 มี	153	97.5
รวม	157	100.0
8. การจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน		
8.1 ไม่ครบ	19	12.1
8.2 ครบ	138	87.9
รวม	157	100.0
9. การจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์		
9.1 จัดได้	146	93.0
9.2 จัดไม่ได้	11	7.0
รวม	157	100.0
10. การได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร		
10.1 ไม่ส่งเสริม	23	14.6
10.2 ส่งเสริม	134	85.4
รวม	157	100.0

จากตาราง 4.1 แสดงผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้
เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.5) มีเพียงร้อยละ 11.5 ที่เป็นเพศชาย

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 55.4) รองลงมาคือมีอายุต่ำกว่า 31 ปี (ร้อยละ 26.8) มีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 9.6) และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 8.2) ตามลำดับ

วุฒิทางการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษามีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 และกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1

ประสบการณ์ในการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์สอน 6 – 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.0) รองลงมาคือมีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 38.2) และมีประสบการณ์สอน 11 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 12.8) ตามลำดับ

การมีพีแอลในห้องเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.3) มีพีแอลในห้องเรียน แต่ก็มีถึงร้อยละ 19.7 ที่ไม่มีพีแอลในห้องเรียน

ความพึงพอใจต่อการสอนในระดับปฐมวัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.6) มีความพึงพอใจต่อการสอนในระดับปฐมวัย มีเพียงร้อยละ 5.7 ที่ไม่มีความพึงพอใจต่อการสอนในระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแผนการจัดประสบการณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.5) มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแผนการจัดประสบการณ์ มีเพียงร้อยละ 2.5 ที่ไม่มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแผนการจัดประสบการณ์

การจัดกิจกรรมตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.9) มีการจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน แต่ก็มีถึงร้อยละ 12.1 ที่มีการจัดกิจกรรมได้ไม่ครบตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.0) สามารถจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ได้ มีเพียงร้อยละ 2.5 ที่ไม่สามารถจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ได้

การได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.4) ได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร แต่ก็มีถึงร้อยละ 14.6 ที่ไม่ได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย วิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย การดำเนินการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย กิจกรรมของเด็กปฐมวัย วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย แสดงดังตาราง 4.2 – 4.8

ในการแปลผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะมุ่งพิจารณาข้อมูลในส่วนที่กลุ่มตัวอย่างทุกคนในกลุ่มครูปฐมวัยที่มีวุฒิ และกลุ่มตัวอย่างทุกคนในกลุ่มครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ

2.1 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้าน

ร่างกาย

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการพัฒนาเด็กปฐมวัย

การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เคลื่อนไหวร่างกาย (เช่น ยืน เดิน วิ่ง รับโยนบอล ฯลฯ)	74	100.0	83	100.0
2. เล่นเกมแข่งขัน (เช่น วิ่งผลัด วิ่งเปี้ยว ฯลฯ)	74	100.0	72	86.7
3. ใช้กล้ามเนื้อเล็กทำงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์	74	100.0	77	92.8
4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา (เช่น รินน้ำใส่ขวด กรอกทราย ปั้นแป้ง ฯลฯ)	64	86.5	72	86.7
5. รับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย มีสารอาหารครบถ้วน	74	100.0	83	100.0
6. ให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามเป็นประจำ	64	86.5	83	100.0
7. ให้เด็กเล่นกลางแจ้งเป็นประจำ	64	86.5	76	91.6

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัยมีวุฒิและไม่มีวุฒิ ได้กระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย การรับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย

สำหรับกิจกรรมการเล่นเกมแข่งขัน การใช้กล้ามเนื้อเล็กทำงานศิลปะ เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการเช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

เมื่อพิจารณาการเล่นเครื่องเล่นสนาม ครูไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมลักษณะนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพเช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่มีวุฒิทุกคน

2.2 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย

แสดงออก

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก

การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1. อดทน รอคอย (เช่น เข้าแถวรอดื่ม น้ำ รอเครื่องเล่น รอรับประทานอาหาร ฯลฯ)	74	100.0	83
2. ให้โอกาสเด็กแสดงความชื่นชมในงานของตนและผู้อื่น (เช่น แสดงผลงานของเด็กบนป้ายนิเทศ ฯลฯ)	74	100.0	72	86.7
3. ให้เด็กทำงานสำเร็จด้วยตนเอง (เช่น ปั้น วาดภาพ ร้อยลูกปัด เล่นเกมการศึกษา ฯลฯ)	74	100.0	73	88.0
4. ยอมรับผิดและการให้อภัย (เช่น รู้จักขอโทษ ขอบคุณ ฯลฯ)	74	100.0	83	100.0
5. ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่าง ๆ (เช่น เก็บของใช้ ทำความสะอาดร่างกาย สวมเสื้อผ้า ฯลฯ)	74	100.0	75	90.4
6. รักษาความสะอาดห้องเรียน (เช่น จัดของเล่นของใช้ ปัดกวาดห้องเรียน ฯลฯ)	64	86.5	69	83.1
7. ช่วยเหลือผู้อื่น (เช่น แบ่งปันสิ่งของ ช่วยเหลือเพื่อนในเรื่องต่าง ๆ ฯลฯ)	64	86.5	83	100.0
8. มีสัมมาคารวะสุภาพอ่อนโยน (เช่น รู้จักทักทาย ทำความเคารพกล่าวคำสวัสดิ์ ฯลฯ)	64	86.5	81	97.6
9. ให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง (เช่น เลือกกิจกรรม เลือกสัญลักษณ์ เลือกของเล่น ฯลฯ)	74	100.0	68	81.9

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัยมีวุฒิและไม่มีวุฒิกระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ การอดทนรอคอย การยอมรับผิดและการให้อภัย

สำหรับกิจกรรมให้โอกาสเด็กแสดงความชื่นชมในงานของตนและผู้อื่น การให้เด็กทำงานสำเร็จด้วยตนเอง การช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่าง ๆ การให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเองเป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคน ได้จัดให้กับเด็กแต่สภาพการณ์เช่นนี้ มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

เมื่อพิจารณาการช่วยเหลือผู้อื่น ครูไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

2.3 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. พูดสื่อความหมาย	74	100.0	81	97.6
2. สังเกต	74	100.0	78	94.0
3. จำแนก	74	100.0	64	77.1
4. จัดหมวดหมู่	74	100.0	65	78.3
5. รับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 (การชิม การมอง การดม การฟัง และการสัมผัส)	74	100.0	77	92.8
6. ทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย	74	100.0	70	84.3
7. คิดสร้างสรรค์	74	100.0	67	80.7
8. คิดคำนวณจากของจริง (เช่น การนับ การลด การเพิ่ม)	74	100.0	65	78.3
9. คิดแก้ปัญหาเหมาะสมตามวัย	74	100.0	60	72.3

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการพูดสื่อความหมาย การสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย การคิดสร้างสรรค์ คิดคำนวณจากของจริง คิดแก้ปัญหาเหมาะสมตามวัย เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

2.4 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านวิธีจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิธีจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย

วิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละคน	64	86.5	75	90.4
2. จัดกิจกรรมพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	74	100.0	77	92.8
3. จัดประสบการณ์ตรง (เช่น ทดลอง ศึกษานอกสถานที่)	64	86.5	71	85.5
4. จัดกิจกรรมหลายรูปแบบ (เช่น เล่นนิทาน สาริต เล่นตามมุม)	74	100.0	80	96.4
8. จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี	74	100.0	70	84.3

จากตารางที่ 4.5 พบว่า วิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนา ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จัดประสบการณ์ตรง จัดกิจกรรมหลายรูปแบบ จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

2.5 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านดำเนินการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย

การดำเนินการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สนทนากับเด็กรายบุคคล	64	86.5	70	84.3
2. สนทนาข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน	74	100.0	72	86.7
3. ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ	74	100.0	83	100.0
4. จัดให้เด็กทำงานศิลปะตามความคิดสร้างสรรค์	74	100.0	71	85.5
5. ให้เด็กได้เล่นตามมุมอย่างเสรี	74	100.0	83	100.0
6. ให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้ง	74	100.0	80	96.4
7. ให้เด็กได้นอนพักผ่อน	64	86.5	83	100.0
8. ให้เด็กรับผิดชอบของใช้ส่วนตัว	74	100.0	72	86.7
9. ให้เด็กดูแลรับผิดชอบของใช้ส่วนรวม	64	86.5	72	86.7
10. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกาย	64	86.5	83	100.0
11. ให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาตามหน่วยการเรียนรู้	64	86.5	67	80.7
12. ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาไทย	74	100.0	77	92.8
13. ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ	74	100.0	74	89.2
14. ให้เด็กทำแบบฝึกหัดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	74	100.0	74	89.2

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัยมีวุฒิและไม่มีวุฒิกระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้เด็กได้เล่นตามมุมอย่างเสรี

สำหรับกิจกรรมสนทนาข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน จัดให้เด็กทำงานศิลปะตามความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กได้ออกกำลังกาย ให้เด็กรับผิดชอบของใช้ส่วนตัว ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาไทย ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ ให้เด็กทำแบบฝึกหัดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

เมื่อพิจารณาให้เด็กได้นอนพักผ่อน ให้เด็กทำความสะอาดร่างกาย ครูไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่มีวุฒิทุกคน

2.6 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านกิจกรรมของเด็กปฐมวัย

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกิจกรรมของเด็กปฐมวัย

กิจกรรมของเด็กปฐมวัย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ให้เด็กทำกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์	74	100.0	65	78.3
2. ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมด้วยตนเอง (เล่นตามมุมอย่างเสรี ฯลฯ)	64	86.5	65	78.3
3. ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล	64	86.5	65	78.3
4. ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย ไม่เกิน 7 คน	74	100.0	74	89.2
5. ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่	64	86.5	64	77.1
6. ให้เด็กฝึกสมาธิ	74	100.0	74	89.2

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กิจกรรมของเด็กปฐมวัย ให้เด็กทำกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยไม่เกิน 7 คน ให้เด็กฝึกสมาธิ เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนจัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิ

2.7 การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านวิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)		ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สังเกตขณะเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม	74	100.0	80	96.4
2. สนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล (เช่น บันทึกคำพูด ให้เล่าเรื่อง จากผลงานที่เด็กทำ)	64	86.5	70	84.3
3. ประเมินจากผลงานของเด็ก	64	86.5	74	89.2
4. ใช้แบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ	64	86.5	66	79.5

จากตารางที่ 4.8 พบว่า วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย สังเกตขณะเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้ไม่ได้เกิดกับครูไม่มีวุฒิ

ตอนที่ 3 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน แสดงดังตาราง 4.9 – 4.13

3.1 สภาพการการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ในภาพรวม

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการปฏิบัติการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาในภาพรวม

สภาพการปฏิบัติการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน	4.26	0.40	มาก	3.58	0.58	มาก
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	4.11	0.32	มาก	3.58	0.70	มาก
3. ด้านการประเมินพัฒนาการ	4.38	0.47	มาก	3.67	0.70	มาก
4. ด้านการปฏิสัมพันธ์	4.12	0.40	มาก	3.52	0.74	มาก
ภาพรวม	4.22	0.35	มาก	3.59	0.61	มาก

จากตาราง 4.9 ในภาพรวม พบว่า การปฏิบัติกิจกรรม 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านการปฏิสัมพันธ์ ครูที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า ครูที่มีวุฒิมีการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย มากกว่าครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ คือ ครูปฐมวัยที่มีวุฒิมีคะแนนเฉลี่ยในการจัดกิจกรรมเท่ากับ 4.22 ($\bar{X} = 4.22$) สำหรับครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิมีคะแนนเฉลี่ยในการจัดกิจกรรม เท่ากับ 3.59 ($\bar{X} = 3.59$)

3.2 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน
 ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการปฏิบัติการจัดกิจกรรม
 ระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน

สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะทุกวัน	4.72	0.45	มากที่สุด	3.86	1.18	มาก
2. ให้เด็กเล่นกลางแจ้งและในร่ม						
2.1 เล่นน้ำ	3.73	1.14	มาก	3.16	1.15	ปานกลาง
2.2 เล่นทราย	3.46	1.04	ปานกลาง	3.07	1.27	ปานกลาง
2.3 เล่นเครื่องเล่นสนาม	4.28	0.45	มาก	4.06	0.83	มาก
2.4 เล่นตามมุม	4.30	0.70	มาก	3.70	0.93	มาก
3. ให้เด็กร้อยลูกปัด ฉีก ปะ พับ	4.16	0.98	มาก	3.54	1.03	มาก
4. ให้เด็กเล่นอิสระตามจินตนาการ	4.16	0.64	มาก	3.07	1.27	ปานกลาง
5. ให้เด็กเก็บของเข้าที่ทำความสะอาดของใช้	4.57	0.50	มากที่สุด	3.81	0.92	มาก
5.1 เก็บของเล่น	4.30	0.46	มาก	3.89	0.86	มาก
5.2 เก็บที่นอน	4.16	0.64	มาก	3.33	0.93	ปานกลาง
6. ให้เด็กพูดในสิ่งที่พบเห็น และพอใจ	4.30	0.46	มาก	3.75	0.87	มาก
7. ให้เด็กอธิบายภาพที่ตนวาด	4.16	0.98	มาก	3.42	1.04	ปานกลาง
8. ให้โอกาสเด็กสร้างสรรค์งานโดยไม่ ลอกเลียนแบบ	4.45	1.04	มาก	3.45	1.11	ปานกลาง
9. ให้เด็กรับรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (การชิม การมอง การดม การฟัง และการสัมผัส)	3.86	0.34	มาก	3.60	1.15	มาก
10. ให้เด็กเล่นกับเครื่องดนตรี	4.00	0.52	มาก	3.24	1.02	ปานกลาง
11. ให้เด็กฝึกความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง						
11.1 วาดภาพเหมือนกันทั้งชั้น	4.01	0.91	มาก	3.33	1.00	ปานกลาง
11.2 วาดภาพอิสระ	4.16	0.98	มาก	3.69	0.88	มาก
11.3 จัดกิจกรรมศิลปะ วันเว้นวัน	4.15	0.36	มาก	3.39	0.96	ปานกลาง

ตาราง 4.10 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12. ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมฝึก ปะ ตัด ด้วย ตนเอง	4.15	0.63	มาก	3.46	1.11	ปานกลาง
13. ให้โอกาสเด็กฝึกทักษะทางภาษา						
13.1 ฟังนิทาน	4.72	0.45	มากที่สุด	4.00	0.62	มาก
13.2 ร้องเพลง	4.85	0.36	มากที่สุด	3.92	0.68	มาก
13.3 เล่าเรื่องราว	4.85	0.36	มากที่สุด	3.75	0.81	มาก
13.4 ท่องคำคล้องจอง	4.85	0.36	มากที่สุด	3.66	0.70	มาก
14. ให้โอกาสเด็กเลือกทำกิจกรรมตามความ สนใจและความชอบ	4.01	0.54	มาก	3.84	0.77	มาก
15. ให้โอกาสเด็กศึกษานอกห้องเรียน	3.74	1.15	มาก	3.52	0.95	มาก
16. ให้เด็กทดลองด้วยตนเอง	4.30	0.46	มาก	3.48	1.05	ปานกลาง
17. ให้เด็กเล่นไม้บล็อก	4.42	0.50	มาก	3.87	0.78	มาก
18. ให้เด็กเล่นเกมการศึกษา						
18.1 เกมภาพตัดต่อ	4.30	0.70	มาก	3.47	0.80	ปานกลาง
18.2 เกมโดมิโน	4.15	0.63	มาก	3.40	0.88	ปานกลาง
18.3 เกมเรียงลำดับเหตุการณ์	4.28	0.69	มาก	3.40	0.76	ปานกลาง
18.4 เกมลอดโต	4.01	0.91	มาก	3.22	1.04	ปานกลาง
18.5 เกมจับคู่ภาพเหมือน	4.55	0.50	มากที่สุด	3.77	0.86	มาก
รวม	4.26	0.40	มาก	3.58	0.58	มาก

จากตาราง 4.10 พบว่า การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ การให้เด็กจัดเก็บของเข้าที่ทำความสะอาดของใช้ ให้โอกาสเด็กฝึกทักษะทางภาษา (ฟังนิทาน, ร้องเพลง, เล่าเรื่องราว, ท่องคำคล้องจอง) การจับคู่ภาพเหมือน ครูที่มีวุฒิจัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับกิจกรรมที่ครูมีวุฒิและครูไม่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากได้แก่ เล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นตามมุม ให้เด็กร้อยลูกปัด ฉีก ปะ พับ เก็บของเล่น ให้เด็กพูดในสิ่งที่พบเห็นและพอใจ ให้เด็กรับรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 วาดภาพอิสระ ให้โอกาสเด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจและความชอบ ให้โอกาสเด็กศึกษาในห้องเรียน ให้เด็กเล่นไม้บล็อก

เมื่อพิจารณากิจกรรม เก็บที่นอน ให้เด็กอธิบายภาพที่ตนวาด ให้โอกาสเด็กสร้างสรรค์งานโดยไม่ลอกเลียนแบบ ให้เด็กเล่นกับเครื่องดนตรี วาดภาพเหมือนกันทั้งชั้น จัดกิจกรรมศิลปะ ให้เด็กเลือกทำกิจกรรม ฉีก ปะ ตัด ด้วยตนเอง ให้เด็กทดลองด้วยตนเอง เกมภาพตัดต่อ เกมโดมิโน เกมเรียงลำดับเหตุการณ์ เกมลอตโต ครูที่มีวุฒิจัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่สภาพการณ์นี้ไม่เกิดขึ้นกับครูไม่มีวุฒิ

3.3 สภาพการจติกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของสภาพการปฏิบัติการจติกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

สภาพการจติกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
19. จัดสื่ออุปกรณ์เพิ่มเติมเมื่อเด็กต้องการ	4.16	0.64	มาก	3.29	0.85	ปานกลาง
20. จัดสื่ออุปกรณ์เป็นหมวดหมู่	4.28	0.45	มาก	3.39	0.97	ปานกลาง
21. ให้เด็กช่วยจัดห้องเรียนป้ายนิเทศ ติดตามผลงานของตนเอง	3.88	0.83	มาก	3.37	1.18	ปานกลาง
22. จัดให้มีมุมประสบการณ์หรือมุมเล่นในห้องเรียน (มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมหมอ)	3.73	0.69	มาก	3.55	1.05	มาก
23. จัดสื่ออุปกรณ์เครื่องเล่นในตำแหน่งที่เด็กเอื้อมถึง	4.58	0.50	มากที่สุด	3.57	0.94	มาก
24. ให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน	4.15	0.63	มาก	4.04	0.85	มาก
25. ให้โอกาสเด็กได้ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี	4.14	0.34	มาก	3.89	0.94	มาก
รวม	4.11	0.32	มาก	3.58	0.70	มาก

จากตาราง 4.11 พบว่า การปฏิบัติการกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสื่ออุปกรณ์เครื่องเล่นในตำแหน่งที่เด็กเอื้อมถึง ครูที่มีวุฒิจัดให้กับเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับกิจกรรมจัดให้มีมุมประสบการณ์หรือมุมเล่นในห้อง จัดวางสื่ออุปกรณ์เครื่องเล่นในตำแหน่งที่เด็กเอื้อมมือถึง ให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน ให้โอกาสเด็กให้ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ประเพณี ครูมีวุฒิและครูที่ไม่มีวุฒิ ได้จัดกิจกรรมได้กับเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับกิจกรรม จัดสื่ออุปกรณ์เพิ่มเติมเมื่อเด็กต้องการ จัดสื่ออุปกรณ์เป็นหมวดหมู่ ให้เด็กช่วยจัดห้องเรียนป้ายนิเทศ ติดตามผลงานของตนเอง ครูมีวุฒิได้จัดกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่สภาพการณ์เช่นนี้ไม่เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิ

3.4 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการประเมินพัฒนาการ

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาในภาพรวม ด้านการประเมินพัฒนาการ

สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการประเมินพัฒนาการ	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
26. สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่น						
26.1 ทุกกิจกรรม	4.58	0.72	มากที่สุด	3.84	0.93	มาก
26.2 บางกิจกรรม	4.57	0.50	มากที่สุด	3.63	0.87	มาก
27. จัดบันทึกพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคล	4.31	1.02	มาก	3.45	0.91	ปานกลาง
28. เก็บสะสมผลงานเด็กเดือน ละ 1 ชิ้น	4.42	0.50	มาก	3.98	0.92	มาก
รวม	4.38	0.47	มาก	3.67	0.70	มาก

จากตาราง 4.12 พบว่า ด้านการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูที่มีวุฒิได้สังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่นทุกกิจกรรม บางกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับกิจกรรม เก็บสะสมผลงานนักเรียน เดือนละ 1 ชิ้น ครูที่มีวุฒิและครูที่ไม่มีวุฒิปฏิบัติกิจกรรมในระดับมาก

เมื่อพิจารณา กิจกรรมการจัดบันทึกพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคล ครูที่มีวุฒิปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมาก แต่สภาพการณ์เช่นนี้ไม่เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิ

3.5 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ ของสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์

สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์	ครูปฐมวัยที่มีวุฒิ (n=74)			ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ (n=83)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
29. นั่งในระดับสายตาเด็กขณะพูดคุย	4.42	0.50	มาก	4.05	0.78	มาก
30. สัมผัสและต้องตัวเด็กขณะที่เด็กมีปัญหา	4.27	0.45	มาก	4.10	0.76	มาก
31. ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์	4.70	0.46	มากที่สุด	4.25	0.62	มาก
32. ตักเตือนแนะนำเมื่อเด็กทำผิดกฎ	4.42	0.50	มาก	4.00	0.64	มาก
33. พูดคุยกับผู้ปกครองในเวลาที่รับส่งเด็ก	4.14	0.34	มาก	3.70	0.74	มาก
34. ให้โอกาสผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม						
34.1 ร่วมงานโรงเรียน	4.28	0.69	มาก	3.96	0.80	มาก
34.2 ร่วมจัดกิจกรรมในห้องเรียน	4.30	0.70	มาก	3.47	1.15	ปานกลาง
34.3 จัดอาหารกลางวัน	3.76	1.27	มาก	3.37	1.27	ปานกลาง
34.4 ทัศนศึกษา	3.89	1.23	มาก	2.96	1.37	ปานกลาง
34.5 หารายได้ให้กับโรงเรียน	3.49	1.58	มาก	2.95	1.38	ปานกลาง
35. ให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษาแนวทางพัฒนาเด็กปฐมวัยจากสื่อ						
35.1 วีดีโอ	4.00	0.52	มาก	3.17	1.17	ปานกลาง
35.2 นิตยสารเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย	3.72	0.69	มาก	3.04	1.13	ปานกลาง
35.3 แผ่นพับ	4.00	0.52	มาก	3.23	1.07	ปานกลาง
35.4 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองอื่น	4.16	0.64	มาก	3.20	1.11	ปานกลาง
35.5 ป้ายข่าวนิเทศ	4.30	0.46	มาก	3.28	1.20	ปานกลาง
รวม	4.12	0.40	มาก	3.52	0.74	มาก

จากตาราง 4.13 พบว่า การให้คำชมเชย เมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ครูที่มีวุฒิปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่สภาพการณ์เช่นนี้ไม่เกิดกับครูไม่มีวุฒิ สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมีวุฒิและครูไม่มีวุฒิ กระทำอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นั่งในระดับสายตาเด็ก ขณะพูดคุย สัมผัสและตอมตัวเด็กขณะที่เด็กมีปัญหา ตักเตือนแนะนำเมื่อเด็กทำผิดกติกา พูดคุยกับผู้ปกครองในเวลาที่ได้รับส่งเด็ก ให้โอกาสผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (ร่วมงานโรงเรียน)

เมื่อพิจารณา การร่วมจัดกิจกรรมในห้องเรียน จัดอาหารกลางวัน ทักษะศึกษาหารายได้ให้กับโรงเรียน ให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษาแนวทางพัฒนาเด็กปฐมวัยจากสื่อ วีดีโอ นิตยสารเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย แผ่นพับ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองอื่น ป้ายข่าวนิเทศ ครูที่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็กอยู่ในระดับมาก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิ

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 มีประเด็นที่สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาระหว่างครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษากับครูที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 *ประชากร* ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ครูที่ทำหน้าที่สอนในระดับปฐมวัยศึกษา ในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

1.2.2 *กลุ่มตัวอย่าง* กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัย โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 13 โรงเรียน โดยเป็นครูปฐมวัยศึกษาที่มีวุฒิปฐมวัย 74 คน และครูปฐมวัยศึกษาที่ไม่มีวุฒิปฐมวัย 83 คน รวมทั้งสิ้น 157 คน

1.2.3 *เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย* เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามของรพีพรรณ สายทอง มาปรับใช้มีจำนวน 1 ชุด 3 ตอน ซึ่งประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย และตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติ กิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

1.3 *การรวบรวมข้อมูล* ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีผู้ช่วย 3 คน เดินทางไปเก็บข้อมูลตามโรงเรียนทั้ง 13 โรงเรียน โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 10 วัน

1.4 *การวิเคราะห์ข้อมูล* ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิจัยโดยการบรรยายประกอบตาราง

1.5 ผลการวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือมีอายุต่ำกว่า 31 ปี และ มีอายุ 41 – 50 ปี ตามลำดับ สำหรับวุฒิทางการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษามีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา โดยมีประสบการณ์สอน 6 – 10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือมีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์สอน 11 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพี่เลี้ยงในห้องเรียน และมีความพึงพอใจต่อการสอนในระดับปฐมวัย รวมทั้งส่วนใหญ่มีหลักสูตรและแผนการจัดประสบการณ์ และมีการจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับการจัดประสบการณ์ตามแผน การจัดประสบการณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สามารถจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ได้ และส่วนใหญ่ได้รับส่งเสริมด้านวิชาการจากผู้บริหาร

1.5.2 ข้อมูลในการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยในเรื่องการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา 7 ด้านดังนี้

1) การพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัยมีวุฒิและไม่มีวุฒิ ได้กระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย การให้รับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย สำหรับกิจกรรมการเล่นเกมแข่งขัน การใช้กล้ามเนื้อเล็กทำงาน ศิลปะเป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคนเมื่อพิจารณาการเล่นเครื่องเล่นสนาม ครูไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมลักษณะนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มิได้เกิดกับครูที่มีวุฒิทุกคน

2) การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัย มีวุฒิและไม่มีวุฒิกระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ การอดทนรอคอย การยอมรับผิด และการให้อภัย สำหรับกิจกรรมให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็นในงานของตนและผู้อื่น การให้เด็กทำงานสำเร็จด้วยตนเอง การช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ การให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคน ได้จัดให้กับเด็กแต่สภาพการณ์เช่นนี้ มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคนเมื่อพิจารณาการช่วยเหลือผู้อื่น ครูไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้ มิได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

3) การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย พบว่า การพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการพูดสื่อความหมาย การสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่

การรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย การคิดสร้างสรรค์คิดคำนวณ จากของจริง คิดแก้ปัญหา เหมาะสมตามวัย เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

4) วิธีจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย พบว่า วิธีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนา ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจัดประสบการณ์ตรง จัดกิจกรรมหลายรูปแบบ จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นวัฒนธรรมประเพณี เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิ ทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

5) การดำเนินการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย พบว่า กิจกรรมที่ครูปฐมวัย มีวุฒิและไม่มีวุฒิกระทำทุกคน (ร้อยละ 100) ได้แก่ ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้เด็กได้เล่นตามมุมอย่างเสรี

สำหรับกิจกรรมสนทนาข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน จัดให้เด็กทำงาน ศิลปะตามความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กได้ออกกำลังกาย ให้เด็กรับผิดชอบของใช้ส่วนตัว ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาไทย ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ ให้เด็กทำแบบฝึกหัด สร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิทุกคน

เมื่อพิจารณาให้เด็กได้นอนพักผ่อน ให้เด็กทำความสะอาดร่างกาย ครู ไม่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิดกับครูที่มีวุฒิทุกคน

6) กิจกรรมของเด็กปฐมวัย พบว่า กิจกรรมของเด็กปฐมวัย ให้เด็ก ทำกิจกรรมตามแผน การจัดประสบการณ์ ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยไม่เกิน 7 คน ให้เด็กฝึกสมาธิเป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนจัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิดกับครู ที่ ไม่มีวุฒิ

7) วิธีประเมินพฤติกรรมเด็กปฐมวัยจากตารางที่ 4.8 พบว่า วิธีการ ประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย สังเกตขณะเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิ ทุกคนได้จัดให้กับเด็ก แต่สภาพการณ์เช่นนี้มีได้เกิด กับครูไม่มีวุฒิ

1.5.3 สภาพการปฏิบัติและการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ในภาพรวมครูที่มีวุฒิ และ ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบจากคะแนนเฉลี่ยพบว่าครูปฐมวัยที่มีวุฒิ มีการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยมากกว่าครูปฐมวัยที่ ไม่มีวุฒิ คือ ครูปฐมวัยที่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมโดยมีคะแนนเฉลี่ยในการปฏิบัติ เท่ากับ 4.22 ($\bar{X} = 4.22$) สำหรับครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมโดยมีคะแนนเฉลี่ยในการปฏิบัติ เท่ากับ 3.59 ($\bar{X} = 3.59$)

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพ การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของ ครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาในโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

2.1 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 5 ปี มีหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังนี้ (กรมวิชาการ 2546 :41)

1) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย กิจกรรมที่ครูปฐมวัยมีวุฒิไม่มีวุฒิได้กระทำทุกคน ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การยืน เดิน วิ่งผลัด วิ่งเปี้ยว เล่นเกมแข่งขัน การเล่นเครื่องเล่นสนาม การให้รับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2537 :23 - 74) กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนา และส่งเสริมสุขภาพอนามัย เช่น การมีโภชนาการที่ดี

2) การจัดกิจกรรมปฐมวัย ด้านส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออก กิจกรรมให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็นในงานของตนเองและผู้อื่น เช่น การปั้น วาดภาพ ร้อยลูกปัด จัดเก็บของเล่นของใช้ การให้เด็กทำงานสำเร็จด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรีย์ ผลโยธิน (2533 :267) กล่าวว่า ครูปฐมวัยควรเป็นผู้ส่งเสริมมากกว่าขัดขวาง ไม่ให้เด็กได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถ

3) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการพูดสื่อความหมาย การสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น การชิม การมอง การดม การฟัง และการสัมผัส การทำงานร่วมกันในกลุ่ม การคิดสร้างสรรค์ คิดคำนวณ จากของจริง คิดแก้ปัญหาเหมาะสมตามวัย ซึ่งสอดคล้องกับ พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และ พูนสุข บุญยสวัสดิ์ (2537 :236 - 249) กล่าวว่า ครูปฐมวัยสามารถจัด กิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และครูปฐมวัยควรได้ศึกษาหาแนวและแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษาเพื่อจัดกิจกรรม

4) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านวิธีจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย ครูมีวุฒิได้จัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ฟริคแมน (1985 :174) กล่าวว่า เป้าหมายในการจัดกิจกรรม คือ ต้องการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างเต็มที่ ทั้งด้านสังคม อารมณ์ ร่างกายและสติปัญญา

5) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านดำเนินการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย ครูมีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมสนทนาข่าว และเหตุการณ์ประจำวันให้เด็กทำงานศิลปะตาม

ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546 :41 – 42) กล่าวว่า เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดความรู้สึก โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ

6) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านกิจกรรมของเด็กปฐมวัย ครูที่มีวุฒิทุกคนได้จัดกิจกรรมให้เด็กทำตามแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งสอดคล้องกับ พร้าวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญสวัสดิ์ (2537 :240) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจกับแนวและแผนการจัด ประสบการณ์

7) การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านวิธีการประเมินพัฒนาการ เด็กปฐมวัย วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยการสังเกตขณะเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ครูมีวุฒิทุกคน จัดให้กับเด็กสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546 :41 - 42) กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นการประเมินพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กโดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน และประเมินเป็นรายบุคคล ตามสภาพเป็นจริง

2.2 สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา มีสภาพการปฏิบัติการจัดกิจกรรมพบว่า ครูที่มีวุฒิและไม่มียุติได้จัดอยู่ระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านการปฏิสัมพันธ์ทั้งครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยและครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย

1.) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดกิจกรรม ประจำวัน

สภาพการจัดกิจกรรมประจำวันโดยทั่วไป ไม่แตกต่างกันระหว่างครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยและครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย สิ่งที่แตกต่างกัน คือ ครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยให้โอกาสเด็กสร้างสรรค์งาน โดยไม่ลอกเลียนแบบอยู่ในระดับมาก ส่วนครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาเห็นความสำคัญส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์งานตามความสนใจของเด็ก โดยไม่มีข้อจำกัดให้เด็กต้องวาดภาพเหมือนกันทั้งชั้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่ควรจัดในระดับปฐมวัย สอดคล้องกับ จันตรี คุปตะวาทีน (2533: 423-433) เสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิด การเรียนรู้ตามธรรมชาติจากประสบการณ์ โดยการเล่นที่อิสระ เช่น เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบทบาทสมมติ เล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นไม้บล็อก และทำงานศิลปะศึกษา นอกจากนี้ ครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยให้โอกาสเด็กฝึกทักษะทางภาษาในการฟังนิทาน ร้องเพลง เล่าเรื่องราว ท่องคำคล้องจองอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นการฝึกทักษะทางภาษาที่เด็กปฏิบัติด้วยความเต็มใจและสนุกสนาน

2) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัย และครูที่ไม่มีวุฒิทางการ

ปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อมในระดับใกล้เคียงกัน มีการจัดสื่ออุปกรณ์ เครื่องเล่นในตำแหน่งที่เด็กเอื้อมถึงที่ครูปฐมวัยมีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาจัดอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะครูที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา มีความเข้าใจในพัฒนาการตามวัยของเด็กที่เด็กต้องเรียนรู้การจัดเก็บอุปกรณ์ เครื่องเล่นได้ด้วยตนเอง ซึ่งการแก้ไขให้ครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษาเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อม ผู้บริหารต้องมีความรู้ด้านการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย เพื่อสามารถนิเทศให้ความรู้แก่ครูปฐมวัยได้ สอดคล้องกับ พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพบสุข บุญยสวัสดิ์ (2537 :236 - 249) ที่กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อม เป็นบทบาทหนึ่งของครูปฐมวัย ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข และเอื้อต่อพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก

3) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ด้านการประเมินพัฒนาการ การประเมินพัฒนาการ โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็กขณะเล่น ครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการ ปฐมวัยศึกษา สังเกตทุกกิจกรรม และบางกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีการจดบันทึก พฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคลเก็บสะสมผลงานของเด็กอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546 :43) ที่กล่าวว่า การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก คือ ประเมิน เป็นรายบุคคล ประเมินตามสภาพจริง ด้วยวิธีการหลากหลาย ใช้เครื่องมือหลายประเภท วิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ

4) สภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านครูที่มีวุฒิและครูไม่มีวุฒิปฏิบัติกิจกรรม ตักเตือน แนะนำ เมื่อเด็กทำผิดกติกา สัมผัสและต้องตัวเด็กขณะเด็กมีปัญหา พูดคุยกับผู้ปกครองในเวลาที่ได้รับส่งเด็ก ให้ผู้ปกครองมีโอกาสมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้โอกาสผู้ปกครองได้ศึกษา แนวทางพัฒนาเด็กปฐมวัยจากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง ซึ่งครูที่มีวุฒิได้จัดกิจกรรมนี้ให้กับเด็กอยู่ในระดับมาก แต่สภาพการจัดกิจกรรมนี้ไม่เกิดกับครูที่ไม่มีวุฒิ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2537 :127 - 146) ที่กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ในทางบวกทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้น ครูควรพูดคุย ชมเชย แนะนำ ยิ้ม พยักหน้ารับ มองเด็กด้วยสายตาเอ็นดูแตะตัว โอบกอด ฟังใกล้ชิดโดยย่อตัวลงมาอยู่ใน ระดับเดียวกับเด็ก รับฟังความคิดเห็นของเด็กด้วยความตั้งใจ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยในครั้งนี้ พบปัญหาที่ควรนำมาแก้ไข คือการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้กับนักเรียนปฐมวัย ครูปฐมวัย ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักและคำนึงถึง ดังต่อไปนี้

- 1) ครูปฏิบัติการสอน ควรมีวุฒิทางปฐมวัย หรือควรมีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ต้องมีความรู้ในการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก
- 2) ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการปฐมนิเทศครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรม
- 3) ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ควรมอบหมายงานนอกเหนือจากหน้าที่การสอนของครูมากเกินไป เพราะอาจทำให้ครูปฏิบัติการสอนจัดกิจกรรมได้ไม่สมบูรณ์
- 4) ผู้บริหารควรจัดให้มีครูพี่เลี้ยงในแต่ละห้องเรียน เพื่อช่วยเหลือครูปฏิบัติ การสอนในการจัดกิจกรรมประจำวัน และกิจกรรมอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 5) ผู้ปกครองของนักเรียน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของครูปฐมวัยที่มีวุฒิและครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิ เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมการเล่นตามมุม และเกมการศึกษา
- 2) ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา ในเขตอื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร และภูมิภาคต่างๆ ทั้ง 4 ภาค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กรุงเทพมหานคร
 cursa ลาดพร้าว
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, (2525) สำนักงาน คู่มือการบริหารโรงเรียนอนุบาล
 กรุงเทพมหานคร cursa ลาดพร้าว
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546) สำนักงาน คู่มือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร cursa ลาดพร้าว
- _____ (2537) คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
 cursa ศรีเมืองการพิมพ์
- _____ (2537) แนวทางการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา กรุงเทพมหานคร
 cursa ลาดพร้าว
- _____ (2537) แผนการจัดประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร cursa ลาดพร้าว
- _____ (2538) การพัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
 รุ่งศิลป์การพิมพ์
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, (2533) สำนักงาน “หลักการจัดอนุบาลศึกษา” ใน เอกสาร
 วิชาการ การวิจัย เอกสารจัดสำเนา จันตรี คุปตะวาทีน “หน่วยที่ 8 การเล่น
 ของเด็กปฐมวัย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ฝึกอบรมครู และผู้เกี่ยวข้องกับ
 การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน้า 377-428 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จิตตินันท์ เตชะคุปป์ (2537) “พัฒนาการเด็กและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย”
 คหเศรษฐศาสตร์ 37 (กันยายน-ธันวาคม 2537) หน้า 8
- จิตตินันท์ เตชะคุปป์ (2537) “หน่วยที่ 5 พัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็ก
 ปฐมวัย” ใน ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา
 หน้า 1-88 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชุตินา ลวสุตานนท์ (2545) “การศึกษาสมรรถภาพครูอนุบาล” วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ชวลี ช่วยเอื้อ (2533) “การแนะแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ทศนา แชมมณี และคณะ (2535) **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิต
ไทย** กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธงชัย อ่างวางษ์ “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของครูกับการ
พัฒนาการ”
- บุญชู สนั่นเสียง (2533) “หน่วยที่ 10 การจัดหาและการผลิตสื่อการเรียนการสอน สำหรับเด็ก
ปฐมวัย” ใน เอกสารการสอนชุดฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก
ปฐมวัย เล่มที่ 2 พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 487-576 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุญเยี่ยม จิตรดอน (2533) “หน่วยที่ 7 บทบาทของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก
ปฐมวัย” ใน เอกสารสอนชุดฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ก
ปฐมวัย พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 427-375 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2536) “หน่วยที่ 2 ผู้นำในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน **ประมวล
สาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย** หน้า 77-148 นนทบุรี สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ (2537) “หน่วยที่ 13 ครูปฐมวัย” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัย
ศึกษา** เล่มที่ 4 หน้า 78-163 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช
- พรารพวรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญยสวัสดิ์ (2537) “หน่วยที่ 12 บทบาทของครูที่
เกี่ยวข้องกับการปฐมวัยศึกษา” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาหลักการปฐมวัยศึกษา**
เล่มที่ 2 หน้า 207-279 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช
- พันธ์ณี เจริญสุข (2527) “ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการ
เตรียมพร้อมของเด็กปฐมวัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรี สวนแก้ว (2536) **จิตวิทยาพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย** กรุงเทพมหานคร
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ดวงมกล

- _____. (2545) การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ดวงกมล
- พัชรี ผลโยธิน (2537) “หน่วยที่ 6 การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 2* หน้า 177-162 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- _____. (2537) “หน่วยที่ 4 เด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 2* หน้า 1-48 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- _____. (2539) “ความสำคัญของสื่อการเล่น” ใน *พัฒนาความคิดค้นหาความเป็นเลิศ เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการแก่นำระดับก่อนประถมศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา* หน้า 45-46 กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 8-9 พฤษภาคม 2539
- พิชัย ปานยิ้ม (2532) “การศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- มัทนา ท่าพริก (2538) “การศึกษาการใช้แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก ในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ในเขตการศึกษา 1” *วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- รพีพรรณ สายทอง (2543) “สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี” *นนทบุรี วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา*
- ราศี ทองสวัสดิ์ (2537) “หน่วยที่ 12 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 4* หน้า 1-72 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- _____. (2533) “หน่วยที่ 2 แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เล่มที่ 1* หน้า 57-116 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย นครราชสีมา

- รุจิระ สุภรณ์ไพฑูรย์ (2530) “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็กในโรงเรียน
ประถมศึกษา” วารสารการศึกษา 11 (กุมภาพันธ์ 2430) หน้า 6
- วาสี ประุสิงห์ (2543) “การศึกษารูปแบบกิจกรรมการศึกษาที่จัดในชั้นอนุบาล” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ศึกษาริการ, (2530) กระทรวง วิชาการ, กรม “การวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาระดับ
อนุบาล” ใน เอกสารรายงานการวิจัยทางการศึกษา (อันดับที่ 66/2530) หน้า
86-87 กรุงเทพมหานคร กองงานวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- สมร ทองดี (2537) “หน่วยที่ 1 วิวัฒนาการทางการปฐมวัยศึกษา” ใน **ประมวลสาระชุดวิชา
หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา** หน้า 1-81 นนทบุรี สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2537) “หน่วยที่ 8 การนิเทศในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน **ประมวล
สาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย เล่มที่ 2** หน้า 209-282 นนทบุรี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2545) การวัดและประเมินแนวใหม่: เด็กปฐมวัย กรุงเทพมหานคร
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- โสภิตอนงค์ บุญช่วย (2537) “สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ใน
โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หรรษา นิลวิเชียร (2535) **ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ** กรุงเทพมหานคร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โอเดียนสโตร์
- _____. (2535) “การสอนเขียนแก่เด็กปฐมวัย” สารพัฒนาหลักสูตร 11 (เมษายน-
พฤษภาคม 2535) หน้า 7-27
- อรุณี หรดาล (2536) “หน่วยที่ 9 การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย เล่มที่ 3 หน้า 1-60
นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____. (2537) “หน่วยที่ 13 ผู้ปกครองกับการจัดการประถมศึกษา” ใน **ประมวลสาระ
ชุดวิชาหลักการและแนวคิดการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 4** หน้า 1-78 นนทบุรี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- อารดี นาคใหญ่ (2530) “การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมระหว่างโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา การศึกษาและแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อารมณ สุวรรณपाल (2533) “หน่วยที่ 9 เทคนิคการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย” ใน **ชุดฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เล่มที่ 2** หน้า 437-483 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารมณ สุวรรณपाल (2537) “หน่วยที่ 10 การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัย” ใน **ประมวลสาระชุดหลักการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 3** หน้า 67-130 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารมณ สุวรรณपाल และคณะ (2537) “หน่วยที่ 14 คุณภาพและประสิทธิภาพของการปฐมวัย ศึกษา” ใน **ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 4** หน้า 176-255 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารี สันหนวี (2537) “หน่วยที่ 9 การฝึกอบรมบุคลากรทางการปฐมวัยศึกษา” ใน **ประมวล สาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา เล่มที่ 3** หน้า 51-103 นนทบุรี สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เอี่ยมพร สัมมาทิพย์ (2536) “การจัดกิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัย” ใน **ปฐมวัยศึกษา: กิจกรรมและสื่อการสอนเพื่อฝึกทักษะ พัฒนาการเรียนรู้** หน้า 211-246 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Beckly, William Loran. “Kindergarten Scheduling: Options and Effects on Student Achievement (Primary, Elementary Education, Early Childhood, Length of School).” [CD-ROM] EDD, Education, Curriculum and Instruction, Drake University, 1986. Abstract available: Proquest File: Dissertation Abstracts Ondisc 1987 – 1988 [Accessed December 20, 1999]
- Carlson, Babara Louise. “A Suvey of Curriculum Releted Issues in Kindergartens of Salected Nebraska Communities.” *Elementary*. (1984): 103
- Freedman, Helen. “A Suvey of Curriculum in Selected Proprietary Preschools in Sandiego Country, Califoroia.” [CD-ROM] EDD., Early Childhood, United States International University, 1985. Abstract available: Proquest File: Dissertation Abstracts Ondisc 1986 – 1987 [Accessed December 20, 1999]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัยที่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา และครูปฐมวัยที่ไม่มีวุฒิการศึกษาในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เก็บรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพปัญหา และปัญหาการจัดกิจกรรม ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เขต3 กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามฉบับนี้ มี 4 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพการปฏิบัติกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษา

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ให้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง และขอให้ตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อจะได้ นำข้อมูล การวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหรือเติมข้อความในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. วุฒิทางการศึกษา มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา ไม่มีวุฒิทางการปฐมวัยศึกษา
 ประถม มัธยม อนุปริญญา
 สูงกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
4. ชื่อโรงเรียนที่ท่านสอน
5. ประสบการณ์ในการสอน ปี
6. ท่านมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน คือ
 1)
 2)
 3)
7. ท่านเคยเข้ารับการศึกษอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับงานในหน้าที่การสอน และจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาคือ
 1)พ.ศ.
 2)พ.ศ.
 3)พ.ศ.
 4) อื่นๆโปรดระบุ
8. ห้องเรียนของท่านมีพี่เลี้ยงหรือไม่
 ไม่มี มี ถ้ามีจำนวนพี่เลี้ยง คน ต่อ ห้องเรียน
9. จำนวนนักเรียนปฐมวัยที่ท่านสอน คน
10. ท่านพอใจกับการสอนระดับปฐมวัยหรืองานที่ท่านรับผิดชอบในระดับปฐมวัยหรือไม่
 พอใจ ไม่พอใจ (หากท่านไม่พอใจเพราะสาเหตุอะไรโปรดระบุ)
 1)
 2)

3)

4)

5)

11. ท่านมีแนวทางจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์หรือไม่

ไม่มี มี

12. ท่านสามารถจัดกิจกรรมได้ครบตามตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน หรือไม่

ไม่ครบ ครบ

13. ท่านสามารถจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์หรือไม่เพียงไร เพราะสาเหตุใด

จัดได้ จัดไม่ได้

1)

2)

3)

4)

5)

14. ผู้บริหารได้ให้การส่งเสริมด้านวิชาการแก่ท่านหรือไม่

ไม่ส่งเสริม ส่งเสริม (ส่งเสริมในลักษณะใด)

1)

2)

3)

4)

5)

ตอนที่2 ข้อมูลการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ท่านพัฒนาเด็กปฐมวัยในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - เคลื่อนไหวร่างกาย (เช่น ยืน เดิน วิ่ง รับโยนบอล ฯลฯ)
 - เล่นเกมแข่งขัน (เช่น วิ่งผลัด วิ่งเปี้ยว ฯลฯ)
 - ใช้กล้ามเนื้อเล็กทำงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์
 - ประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา (เช่น รินน้ำใส่ขวด กรอกทราย ปั้นแป้ง ฯลฯ)
 - ให้รับประทานอาหารตามความต้องการของร่างกาย มีสารอาหารครบถ้วน
 - ให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนามเป็นประจำ
 - ให้เด็กเล่นกลางแจ้งเป็นประจำ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ท่านส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยแสดงออกด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - อุดหนุน รอคอย (เช่น เข้าแถวรอดื่ม น้ำ รอเครื่องเล่น รอรับประทานอาหาร ฯลฯ)
 - ให้โอกาสเด็กแสดงความชื่นชมในงานของตนเองและผู้อื่น (เช่น แสดงผลงานของเด็กบนป้ายนิเทศ ฯลฯ)
 - ให้เด็กทำงานสำเร็จด้วยตนเอง (เช่น ปั่น วาดภาพ ร้อยลูกปัด เล่นเกมการศึกษา ฯลฯ)
 - ยอมรับผิดและการให้อภัย (เช่น รู้จักขอโทษ ขอขอบคุณ ฯลฯ)
 - ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ (เช่น เก็บของใช้ ทำความสะอาดร่างกาย สวมเสื้อผ้า ฯลฯ)
 - รักษาความสะอาดห้องเรียน (เช่น จัดของเล่นของใช้ ปิดกวาดห้องเรียน ฯลฯ)
 - ช่วยเหลือผู้อื่น (เช่น แบ่งปันสิ่งของ ช่วยเหลือเพื่อนในเรื่องต่างๆ ฯลฯ)
 - มีสัมมาคารวะสุภาพอ่อนโยน (เช่น รู้จักทักทาย ทำความเคารพกล่าวคำสวัสดิ์ ฯลฯ)
 - ให้เด็กมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง (เช่น เลือกกิจกรรม เลือกสัญลักษณ์ เลือกของเล่น ฯลฯ)
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
3. ท่านพัฒนาความสามารถเด็กปฐมวัยในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - พูดสื่อความหมาย
 - สังเกต
 - จำแนก

- จัดหมวดหมู่
 - รับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 (การชิม การมอง การดม การฟัง และการสัมผัส)
 - ทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย
 - คิดสร้างสรรค์
 - คิดคำนวณจากของจริง (เช่น การนับ การลด การเพิ่ม)
 - คิดแก้ปัญหาเหมาะสมตามวัย
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
- 4. ท่านใช้วิธีจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)**
- จัดสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละคน
 - จัดกิจกรรมพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
 - จัดประสบการณ์ตรง (เช่น ทดลอง ศึกษาสถานนอกสถานที่)
 - จัดกิจกรรมหลายหลายรูปแบบ (เช่น เล่นนิทาน สาธิต เล่นตามมุม)
 - จัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
- 5. ท่านดำเนินการจัดกิจกรรมใดให้นักเรียนปฐมวัย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)**
- สนทนากับเด็กรายบุคคล
 - สนทนาข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
 - ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
 - จัดให้เด็กทำงานศิลปะตามความคิดสร้างสรรค์
 - ให้เด็กได้เล่นตามมุมอย่างเสรี
 - ให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้ง
 - ให้เด็กได้นอนพักผ่อน
 - ให้เด็กรับผิดชอบของใช้ส่วนตัว
 - ให้เด็กดูแลรับผิดชอบของใช้ส่วนรวม
 - ให้เด็กทำความสะอาดร่างกาย
 - ให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาตามหน่วยการเรียนรู้
 - ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาไทย
 - ให้เด็กทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ
 - ให้เด็กทำแบบฝึกหัดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านให้เด็กปฐมวัยทำกิจกรรมอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- ให้เด็กทำกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์
 - ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมด้วยตนเอง (เล่นตามมุมอย่างเสรี ฯลฯ)
 - ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล
 - ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย ไม่เกิน 7 คน
 - ให้เด็กทำกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่
 - ให้เด็กฝึกสมาธิ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
7. ท่านมีวิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- สังเกตขณะเด็กเล่นหรือทำกิจกรรม
 - สนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล (เช่น บันทึกคำพูด ให้เล่าเรื่องจากผลงานที่เด็กทำ)
 - ทดสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคล
 - ประเมินจากผลงานของเด็ก
 - ใช้แบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)
 - กล้าตัดสินใจ
 - กล้าแสดงออก
 - คิดสร้างสรรค์
 - อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่3 สภาพการปฏิบัติและการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาของครูปฐมวัย

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องตารางทางขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับการปฏิบัติและระดับปัญหาการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยศึกษาตามความคิดเห็นของท่าน

	รายการ กิจกรรมประจำวัน	การปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะทุกวัน
2.	ให้เด็กเล่นกลางแจ้งและในร่ม					
	● เล่นน้ำ
	● เล่นทราย
	● เล่นเครื่องเล่นสนาม
	● เล่นตามมุม
3.	ให้เด็กร้อยลูกปัด ฉีก ปะพับ
4.	ให้เด็กเล่นอิสระตามจินตนาการ
5.	ให้เด็กเก็บของเข้าที่ทำความสะอาดของใช้					
	● เก็บของเล่น
	● เก็บที่นอน
6.	ให้เด็กพูดในสิ่งที่พบเห็นและพอใจ
7.	ให้เด็กอธิบายภาพที่ตนวาด

	รายการ กิจกรรมประจำวัน	การปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
8.	ให้โอกาสเด็กสร้างสรรค์งาน โดยไม่ลอกเลียนแบบ
9.	ให้เด็กรับรู้จากประสาทสัมผัส ทั้ง 5 (การชิม การมอง การดม การฟัง และ การสัมผัส)
10.	ให้เด็กเล่นกับเครื่องดนตรี
11.	ให้เด็กฝึกความคิดสร้างสรรค์ ด้วยตนเอง <ul style="list-style-type: none"> ● วาดภาพเหมือนกัน ทั้งชั้น ● วาดภาพอิสระ ● จัดกิจกรรมศิลปะ วันเว้นวัน
12.	ให้เด็กเลือกทำกิจกรรมฝึก ปะ ตัด ด้วยตนเอง
13.	ให้โอกาสเด็กฝึกทักษะ ทางภาษา <ul style="list-style-type: none"> ● ฟังนิทาน ● ร้องเพลง ● เล่าเรื่องราว ● ท่องคำคล้องจอง ● อื่นๆ (ระบุ)
14.	ให้โอกาสเด็กเลือกทำกิจกรรม ตามความสนใจและ ความชอบ

	รายการ กิจกรรมประจำวัน	การปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
15.	ให้โอกาสเด็กศึกษานอก ห้องเรียน
16.	ให้เด็กทดลองด้วยตนเอง
17.	ให้เด็กเล่นไม่บล็อก
18.	ให้โอกาสเด็กเล่นบทบาท สมมุติ					
	● เกมภาพตัดต่อ
	● เกมโดมิโน
	● เกมเรียงลำดับ เหตุการณ์
	● เกมลอตโต
	● เกมจับคู่ ภาพเหมือน
	● อื่นๆ (ระบุ)
19.	จัดสื่ออุปกรณ์เพิ่มเติม เมื่อเด็กต้องการ
20.	จัดสื่ออุปกรณ์เป็น หมวดหมู่
21.	ให้เด็กช่วยจัดห้องเรียน ป้ายนิเทศ ติดตามผลงาน ของตนเอง
22.	จัดให้มีมุมประสบการณ์ หรือมุมเล่นในห้องเรียน (มุมบ้าน มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมหมอ)

	รายการ กิจกรรมประจำวัน	การปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
23.	จัดสื่ออุปกรณ์เครื่องเล่น ในตำแหน่งที่เด็กเอื้อมถึง
24.	จัดวางสื่ออุปกรณ์เครื่อง เล่นในตำแหน่งที่เด็ก เอื้อมมือ
25.	ให้โอกาสเด็กได้ช่วยเหลือ ตนเองในการทำกิจวัตร ประจำวัน
26.	ให้โอกาสเด็กได้ร่วม กิจกรรมวันสำคัญทาง ศาสนา ประเพณี การประเมินพัฒนาการ
27.	สังเกตพฤติกรรมเด็ก ขณะเล่น					
	● ทุกกิจกรรม
	● บางกิจกรรม
28.	จัดบันทึกพฤติกรรมเด็ก เป็นรายบุคคล
29.	จัดให้มีการสอบได้ / ตก
30.	เก็บสะสมผลงานเด็ก เดือน ละ 1 ชิ้น การปฏิสัมพันธ์
31.	นั่งในระดับสายตาเด็ก ขณะพูดคุย
32.	สัมผัสและต้องตัวเด็ก ขณะที่เด็กมีปัญหา

	รายการ กิจกรรมประจำวัน	การปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
33.	ให้คำชมเชยเมื่อเด็กทำ พฤติกรรมที่พึงประสงค์
34.	ตักเตือนแนะนำเมื่อเด็ก ทำผิดกฎีกา
35.	พูดคุยกับผู้ปกครองใน เวลาที่รับส่งเด็ก
36.	ให้โอกาสผู้ปกครองมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> • ร่วมงานโรงเรียน • ร่วมจัดกิจกรรมใน ห้องเรียน • จัดอาหารกลางวัน • ทักษะศึกษา • หารายได้ให้กับ โรงเรียน • อื่นๆ (โปรดระบุ)
37.	ให้โอกาสผู้ปกครองได้ ศึกษาแนวทางพัฒนา เด็กปฐมวัยจากสื่อ <ul style="list-style-type: none"> • วีดีโอ • นิตยสารเกี่ยวกับ เด็กปฐมวัย • แผ่นพับ • แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับ ผู้ปกครองอื่น • ป้ายข่าวนิเทศ • อื่นๆ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายอดิพันธ์ แสงหิรัญ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 2 มีนาคม 2475
ประวัติการศึกษา	มัธยมต้น โรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จ.ชลบุรี มัธยมปลายโรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2499 รัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2518 นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525
ประวัติการทำงาน	1. ผู้พิพากษาสมทบ ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเด็กและเยาวชน 2533 2. ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม 2544-2545 3. ที่ปรึกษา ประธานรัฐสภา 2547 4. ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 2547